

Výchovné a vzdělávací strategie

Společné působení všech učitelů a zaměstnanců školy orientujeme především na:

1. změnu klimatu vnitřního prostředí školy,

tj. změnit role učitelů a žáků z rolí nadřazenosti a podřízenosti na role partnerské komunikace nejen mezi učiteli a žáky, ale i mezi žáky a ostatními zaměstnanci školy. Vzhledem k přítomnosti žáků cizích národností vést žáky k toleranci k jiným národnostem (kompetence k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní).

2. využívání nových vyučovacích metod a organizačních forem výuky

- měníme frontální pracovní postupy práce se žáky na projektové vyučování, integraci příbuzných předmětů, uplatnění získaných poznatků v běžné praxi, práci ve skupinách (kompetence komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní).

3. rozvoj komunikačních schopností žáků

a to nejen ve dvou nabízených cizích jazycích, ale také schopnost žáků účelně komunikovat v jazyce českém.

4. schopnost týmové spolupráce žáků, formulovat a vyjadřovat kultivovaně své myšlenky,

umět vhodnou formou veřejně obhájit svůj názor (kompetence komunikativní, občanské, k řešení problémů).

5. využívání nejrůznějších zdrojů informací,

tj., aby žáci uměli pracovat s tištěnými, elektronickými a jinými zdroji informací, dovedli provádět praktické pokusy, připravit a realizovat pod vedením učitelů vlastní výzkum. K tomuto účelu mají ve škole k dispozici školní počítače s připojením na internet, školní knihovnu a odborné učebny (tím sledujeme realizaci kompetencí k učení, k řešení problémů, komunikativní).

6. spolupráci se sociálními partnery,

především se zákonnými zástupci žáků, Radou školy, Radou a zastupitelstvem Města Česká Lípa, Pedagogicko-psychologickou poradnou v České Lípě a v Liberci, s ostatními (výběrovými) školami (kompetence k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní).

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Na konci základního vzdělávání žák:

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- **používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení**
- učitelé žáky podrobně seznamují s danými materiály a nástroji tak, aby je žák uměl pojmenovat
- učí žáky vhodně tyto nástroje použít vzhledem k danému materiálu
- pomáhají při plánování pracovního postupu
- vedou žáky ke správné organizaci práce
- pomáhají adekvátně zhodnotit odvedenou práci
- učí žáky vyvodit obecné závěry

vyučovací metody + postupy

diskuse, skupinová práce, práce s textem, práce s informacemi, beseda, pozorování, pokus, názorně demonstrační, dovednostně praktické - individuální, skupinové

▪ **doдрžuje vymezená pravidla**

- vedou žáky k pořádku na pracovišti
- dohlíží na doдрžování zásad hygieny a bezpečnosti práce
- učí žáky umět poskytnout první pomoc při úrazu
- seznamují žáky s pevně vymezenými pravidly

vyučovací metody + postupy

výklad, práce s informacemi, beseda, didaktické hry

▪ **plní povinnosti a závazky**

- učitelé žáky vhodně motivují
- vedou žáky k zodpovědnosti a samostatnosti při plnění svých pracovních povinností
- vyzdvihují u žáků kvalitně odvedenou práci
- učitelé u žáků dohlíží na včasné odevzdání úkolů

vyučovací metody + postupy

dramatizace, didaktické hry, vysvětlování, diskuse, projekt, laborování

▪ **adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky**

- učí žáky vhodně vybrat správné pracovní postupy, pracovní podmínky a také materiály
- pomáhají aplikovat znalosti v konkrétních situacích

vyučovací metody + postupy

problémové učení, výklad, diskuse, didaktické hry, názorně demonstrační

▪ **přistupuje k výsledkům pracovní činnosti z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu**

- vedou žáky k zodpovědnosti za svou práci
- dbají na kvalitu práce, kterou žáci odvedli
- seznamují žáky s praktickými životními situacemi
- vedou žáky k učebnímu rozvržení a funkčnímu plánování práce
- rozvíjí u žáků samostatné rozhodování

vyučovací metody + postupy

diskuse, projekt, samostatná práce, didaktické hry, učení v životních situacích

▪ **přistupuje k výsledkům pracovní činnosti z hlediska ochrany svého zdraví**

- pomáhají žákům při definování pojmů zdraví a zdravý životní styl
- podněcují žáky k zaujetí zodpovědného přístupu ke svému zdraví
- rozvíjí u žáků schopnost odhadnout případná rizika
- učí žáky rozlišovat škodlivé vlivy na jejich zdraví

vyučovací metody + postupy

výklad, vysvětlování, diskuse, práce s informacemi, beseda, skupinová práce

▪ **přistupuje k výsledkům pracovní činnosti z hlediska ochrany zdraví druhých**

- pomáhají žákům při definování pojmů zdraví a zdravý životní styl
- vedou žáky ke vhodným společenským návykům a zodpovědnosti za druhé

vyučovací metody + postupy

výklad, vysvětlování, diskuse, práce s informacemi, beseda, skupinová práce

▪ **přístupuje k výsledkům pracovní činnosti z hlediska ochrany životního prostředí**

- učí žáky správně definovat životní prostředí a chápat vazby mezi člověkem a jeho životním prostředím
- rozvíjí u žáků schopnost objasnit příčiny znečištění životního prostředí
- vedou žáky k orientaci v kladech a záporech globalizace
- podněcují žáky ke konkrétním činnostem vedoucím k vylepšení životního prostředí

vyučovací metody + postupy

beseda, práce s internetem, diskuse, problémové učení, dramatická výchova, názorně demonstrační

▪ **přístupuje k výsledkům pracovní činnosti z hlediska ochrany kulturních a společenských hodnot**

- učitelé u žáků podporují vlastní tvořivost a tvorbu
- podporují schopnost ocenit cizí výkon
- vedou žáky k osvojení společenských pravidel a norem chování
- podporují u žáků kladný vztah ke kultuře jako takové s důrazem na kultury jiných národů

vyučovací metody + postupy

beseda, diskuse, projekt, brainstorming, problémové učení, práce s internetem

▪ **využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje**

- učí vnímat žáky mezipředmětové vazby

vyučovací metody + postupy

didaktické hry, exkurze, beseda, práce s informacemi, projekt, komunitní kruh, kritické myšlení, brainstorming

▪ **využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu své přípravy na budoucnost**

- vyzdvihují praktické stránky jednotlivých vzdělávacích oblastí
- kladou důraz na žákovy dovolené aktivity
- rozvíjí u žáků schopnost adekvátně odhadnout své schopnosti a hranice
- podněcují u žáků schopnost obhájit svá stanoviska
- rozvíjí u žáků schopnost stanovit si své vlastní cíle

▪ **činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření**

- nabízí žákům vhled do problematiky jednotlivých profesních oblastí
- poskytují žákům snadný přístup k informacím a podporují u nich touhu samostatně informace vyhledávat

vyučovací metody + postupy

didaktické hry, exkurze, beseda, projekt, kritické myšlení, práce s informacemi

▪ **orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci**

- učí žáky umět správně vybrat důležité informace

vyučovací metody + postupy

beseda, diskuse, exkurze, projekt, didaktické hry, práce s informacemi, brainstorming

▪ **chápe podstatu podnikání**

- seznamují žáky s aktivitami nutnými pro podnikání (výpis z rejstříku, finance)

▪ **chápe cíl podnikání**

- dbají na zodpovědné plnění žákovy funkce ve třídní samosprávě

▪ **chápe riziko podnikání**

- podněcují u žáků schopnost přijímat důsledky svých činů a jednání a být za ně zodpovědný

▪ **rozvíjí své podnikatelské myšlení**

- rozvíjí u žáků dovednost vnímat situaci z více úhlů pohledu

- podporují u žáků zdravou soutěživost

- rozvíjí schopnost stanovit si své vlastní cíle

- podporují aktivní snahu žáků celoživotně se vzdělávat

- učí žáky posoudit své vlastní schopnosti a možnosti

- dbají na žákovu znalost práv a povinností zaměstnavatelů a zaměstnanců

- seznamují žáky s průběžnou nabídkou na trhu práce

vyučovací metody + postupy

beseda, diskuse, exkurze, projekt, didaktické hry, práce s informacemi, brainstorming

KOMPETENCE OBČANSKÁ

▪ **respektuje přesvědčení druhých lidí**

- seznamují žáky s lidmi různých společenství, náboženství, kultur; vyzdvihuje jejich tradice, hodnoty

- respektují odlišné názory svých žáků a kolegů a vedou k tomu také žáky

vyučovací metody + postupy

- vysvětlování, diskuse

- televizní výuka (dokumenty)

▪ **váží si jejich vnitřních hodnot**

- snaží se na každém najít to nejlepší a následně přednosti každého vyzdvihuje

- nesoudí nikoho podle vzhledu a vede k tomu i žáky

vyučovací metody + postupy

- slohová cvičení (úvaha), diskuse skupinová práce

▪ **je schopen vcítit se do situace ostatních lidí**

- vyhledávají nebo navozují modelové situace, při kterých je schopnost empatie důležitá

- vyzdvihují osobnosti lidí, kteří to dokážou

- sami jsou schopni vcítit se do situace druhých

- v problémové situaci rozebírají dění z více úhlů

vyučovací metody + postupy

- dramatizace, televizní výuka

- projektová výuka

- rozhovor, diskuse, beseda

- beseda

▪ **odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti psychickému a fyzickému násilí**

- vyzdvihují osobnosti lidí, kteří to dokázali a dokážou
- odmítají útlak a hrubé zacházení
- dokáží se postavit proti násilí
- obhajují slabší

vyučovací metody + postupy

- rozhovor, diskuse
- projektová výuka
- osobní příklad

▪ **chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy**

- spolupracují při vytváření třídních pravidel a vedou děti k jejich dodržování
- seznamují žáky se společenskými normami jiných kultur
- oceňují správné chování

vyučovací metody + postupy

- týmová práce
- diskuse, referát, dramatizace

▪ **je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo ni**

- seznamují žáky s jejich právy a povinnostmi (školní řád)
- dbají na dodržování práv a plnění povinností
- učí žáky srozumitelně se vyjadřovat a obhajovat názory, jasně formulovat požadavky

vyučovací metody + postupy

- žákovský parlament
- rozhovor, diskuse
- slohová cvičení (úvaha), mluvní cvičení

▪ **rozhoduje se zodpovědně podle dané situace**

- řeší společně se žáky danou situaci
- rozebírají motivy, naslouchají různým názorům žáků na danou situaci
- vysvětlují a pomáhají žákům nalézt správná řešení
- pomáhají zaujmout žákovi místo v třídním kolektivu

vyučovací metody + postupy

- individuální rozhovor, diskuse
- dramatizace, referát
- třídnické hodiny

▪ **poskytne dle svých možností účinnou pomoc**

- učí žáky zásadám první pomoci při úrazech
- učí žáky telefonní čísla, kterých je možno využít v případě ohrožení života nebo zdraví
- vedou žáky k aktivnímu jednání, k zodpovědnosti za jejich činy
- svým příkladem nenásilně žáky vychovávají
- zastávají se žáků slabších, handicapovaných, šikanovaných
- snaží se spravedlivě posoudit a pak jednat
- podněcují spolupráci mezi žáky

vyučovací metody + postupy

- dramatizace
- události z TV, novin, časopisů, filmů
- příběh, kresba

▪ **chová se zodpovědně v krizových situacích**

- rozebírají jednání žáků

vyučovací metody + postupy

- třídnické hodiny

▪ **chová se zodpovědně v situacích ohrožujících zdraví člověka**

- vychovávají žáky k nekuřáctví, jdou v tomto směru příkladem
- působí v oblasti protidrogové prevence
- všímají si chování žáků
- chovají se tak, aby měli důvěru žáků
- naslouchají problémům žáků, radí jim
- pomáhají žákům zvednout sebevědomí v aktivitách jim blízkých, a tak zažívat pocit úspěchu

vyučovací metody + postupy

- filmy, přednášky, nákresy
- příklady ze života, besedy, projekty
- individuální rozhovor
- ilustrace s tematikou proti kouření
- články s protidrogovou tematikou
- nácvič divadelních představení, účast na besídkách, sportovních, pěveckých soutěžích, olympiádách...

▪ **chová se zodpovědně v situacích ohrožujících život člověka**

- učí žáky klidnému jednání
- seznamují žáky se způsoby poskytování první pomoci při nejrůznějších úrazech
- učí žáky znát z paměti čísla požárníků, zdravotníků
- poučují žáky o možných nebezpečích před začátkem prázdnin
- učí žáky dopravním předpisům

vyučovací metody + postupy

- praktické ukázky postupů
- besedy
- televizní výuka

▪ **respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví**

- seznamují žáky s naší historií
- pomáhají pochopit naše tradice a kořeny
- seznamují žáky s památkami, vysvětlují jejich hodnotu

vyučovací metody + postupy

- exkurze, vycházky, výstavy
- účast na projektech
- práce s textem

▪ **projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům**

- seznamují žáky s vybranými uměleckými díly a umělci
- vedou žáky k pochopení umění a jeho smyslu

- seznamují žáky s různými uměleckými směry, jejich východisky a projevy (a významnými umělci)
- budují otevřenost k uměleckým dílům a snahu po pochopení
- vedou žáky ke kvalifikovanému rozboru namísto hodnocení "líbí-nelíbí", "hezké-škaradé"

vyučovací metody + postupy

- ukázky uměleckých děl
- vlastní tvorba
- rozbor, diskuse

▪ **projevuje smysl pro kulturu a tvořivost**

- oceňují tvořivý (živý, originální, otevřený) přístup k činnostem
- podporují osobitost
- informují žáky o dostupných a vhodných kulturních akcích a událostech
- vytváří atmosféru, ve které se žáci nebojí zkoušet neověřené postupy

vyučovací metody + postupy

- vlastní tvorba, referát

▪ **aktivně se zapojuje do kulturního dění**

- informují žáky o dění v obci a podporují jejich zájem o toto dění
- umožňují žákům přípravu akcí s účastí veřejnosti
- budují vědomí obce jako komunity a školy jako její součásti
- navštěvují se žáky kulturní akce
- informují o zajímavých kulturních akcích, filmech, divadelních představeních

vyučovací metody + postupy

- návštěvy divadelních představení
- tradiční akce
- účast na soutěžích
- referát

▪ **aktivně se zapojuje do sportovních akcí**

- organizují sportovní aktivity, vedou kroužky
- podporují a oceňují účast žáků v soutěžích
- podporují mimoškolní činnost a informují o ní

vyučovací metody + postupy

- sportovní den
- "branné cvičení"
- soutěže

▪ **chápe základní ekologické souvislosti**

- vedou žáky k vytvoření emocionálního vztahu k přírodnímu prostředí
- rozvíjí citové vazby k živým organismům i neživé přírodě
- svým příkladem povzbuzují a motivují žáky
- poukazují na vhodné, nevhodné chování
- vysvětlují provázanost vztahu člověk - příroda (i jednotlivec něco zmůže)
- učí využívat šetrně energetické zdroje
- seznamují žáky s možnostmi využívání obnovitelných zdrojů v praxi (sluneční záření, voda, vítr)

vyučovací metody + postupy

- vycházka, exkurze, ukázka
- diskuse, praktické činnosti v přírodě, ŠVP

▪ **chápe enviromentální problémy**

- zajímají se o enviromentální problémy, vedou k tomu i žáky
- poukazují na provázanost jednotlivých států k ekologii celosvětové
- ukazují cestu, jak vnímat přírodu globálně
- budují v žácích povědomí o celosvětových ekologických problémech
- vedou žáky k estetickému vnímání přírody, pozitivnímu citovému vztahu k životnímu prostředí ve svém okolí a k přírodě vůbec, k hodnotám, které neumí vytvořit člověk

vyučovací metody + postupy

- diskuse, přednáška, referát

▪ **respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí**

- informují o nejzákladnějších možnostech jednotlivce k ochraně přírodního prostředí
- rozvíjí odpovědnost za kvalitu životního prostředí
- vytváří návyky, rozvíjí postoje vedoucí k ochraně životního prostředí
- seznamují s pravidly třídění odpadu, sběru papíru, recyklace

vyučovací metody + postupy

- sběr papíru, exkurze

▪ **rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví**

- seznamují žáky se zdravým životním stylem
- učí sestavovat správný jídelníček
- seznamují žáky s ekologickými potravinami
- vedou žáky ke správné psychohygieně učení
- učí plánování času, antistresovému programu
- seznamují žáky se škodlivostí kouření, osobní příklad
- vedou žáky k vědomí souvislosti vlastního životního stylu s problémy životního prostředí a jejich řešením, důvěře ve vlastní síly při řešení těchto problémů

vyučovací metody + postupy

- beseda, přednáška, rozhovor
- skupinová práce
- práce s textem

▪ **rozhoduje se v zájmu trvale udržitelného rozvoje společnosti**

- vedou žáky k zachování přírody pro budoucí generace
- vedou žáky k ekologickému myšlení - neznečišťovat zbytečně ovzduší, myslet ekologicky
- vedou žáky k poznání, že technické vymoženosti jsou často na úkor přírody
- učí žáky orientovat se v základní problematice ekologie, akutního stavu životního prostředí

vyučovací metody + postupy

- práce s knihou, televizní výuka

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

▪ účinně spolupracuje ve skupině

- sledují a zajišťují zapojení všech žáků ve skupině

vyučovací metody + postupy

- skupinová práce, komunitní kruh

▪ podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu

- definují a formulují pravidla práce skupiny spolu se žáky

vyučovací metody + postupy

- skupinová práce, komunitní kruh

▪ na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce

- vedou žáky k účelnému rozdělení rolí, spolupráci a zodpovědnosti, učí žáky vnímat pozici každého jedince ve skupině

vyučovací metody + postupy

- individuální práce, práce ve dvojicích, skupinová práce, diskuse, práce s informacemi

▪ podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu

- učí žáky zvolit vhodné postupy k řešení problémů, učí žáky přijmout pozici a roli ve skupině

vyučovací metody + postupy

- dramatizace, komunitní kruh, diskuze

▪ na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů

- dbají na dodržování zásad tolerance a základních pravidel společenského chování

vyučovací metody + postupy

- učení dobrým příkladem, dramatizace, metody situační, inscenační

▪ v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá

- upevňují a rozvíjejí základní společenské a lidské návyky, učí žáky navazovat, vnímat a respektovat mezilidské vztahy, oceňují nezištné poskytnutí pomoci a vyzvedají žáky, kteří si bez obav dokáží o pomoc říci, požádat

vyučovací metody + postupy

- skupinová práce, komunitní kruh, dramatizace, práce ve dvojicích

▪ přispívá k diskusi v malé skupině i debatě celé třídy

- učí žáky pravidlům diskuse (naslouchání, vyslovení vlastního názoru, umění přihlásit se bez obav o slovo, obhájení svého názoru, diskuse na úrovni)

vyučovací metody + postupy

- komunitní kruh, dramatizace

▪ chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu

- dbají na využití žákových možností, schopností, znalostí a dovedností, sledují, aby se žák nepodceňoval ani nepřeceňoval, posilují zdravé sebevědomí

vyučovací metody + postupy

- skupinová práce, komunitní kruh, práce s informacemi

- **oceňuje zkušenosti druhých lidí**

- učí žáky ctít zkušenosti nabyté věkem a využívat životních zkušeností v reálném životě, věcně poukazují na zkušenosti některých spolužáků

vyučovací metody + postupy

- komunitní kruh, práce se životním příběhem

- **respektuje různá hlediska názorů**

- vedou žáky k respektování a vyslechnutí si různých názorů

vyučovací metody + postupy

- komunitní kruh, skupinová práce

- **čerpá poučení z toho, co si lidé myslí, říkají a dělají**

- oceňují žákovo poučení se a vyvození závěrů z dané situace

vyučovací metody + postupy

-komunitní kruh, diskuze

- **vytváří si pozitivní představu o sobě samém**

- vedou žáky k uvědomování si svých předností i nedostatků, případné nedostatky pomáhají žákům odstranit, učí žáky pracovat na rozvoji osobnosti

vyučovací metody + postupy

- komunitní kruh, diskuze

- **podporuje svoji sebedůvěru a samostatný rozvoj**

- sebedůvěru v žácích posilují, oceňují žákovy přednosti a klady a učí je využívat jich v reálném životě

vyučovací metody + postupy

- komunitní kruh, skupinová práce

- **ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty**

- vedou žáky k reálnému sebehodnocení a sebekritice

vyučovací metody + postupy

- komunitní kruh, skupinová práce

KOMPETENCE K UČENÍ

- **vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby a metody**

- požadují po žácích výsledky úměrné jejich schopnostem a nadání
- v průběhu výuky seznámí žáky s více možnostmi řešení problémů a osvojení si učiva

vyučovací metody + postupy

- forma individualizovaná
- samostatná práce
- skupinová práce - každý má zadán úkol podle svých schopností
- práce s knihou (sám si vyhledává informace, vybírá si pro něho zajímavé, lépe si pamatuje)

- **vybírání a využívání pro efektivní učení vhodné strategie**
- učí žáky rozlišovat podstatné od nepodstatného
- učí žáky organizovat si práci, umět zareagovat i v časové tísní

vyučovací metody + postupy

- práce s knihou (vybírání podstatné, aby se nemusel učit vše)
- vysvětlování s diskusí — co je podstatné a proč
- vysvětlování

- **plánuje, organizuje a řídí vlastní učení**

- vedou žáky k práci s různými zdroji (encyklopedie, počítač,...)
- vedou k samostatnosti

vyučovací metody + postupy

- samostatná práce
- skupinová práce
- vysvětlování
- projektová výuka (fáze sběru informací)

- **projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení**

- podporují u žáka jeho zájmy
- ponechají určitou volnost ve výběru informací k aktuálnímu učivu, umožní prezentaci nových poznatků před ostatními
- upozorňují na důležitost vzdělání v životě

vyučovací metody + postupy

- referáty
- projekty k aktuálním tématům
- exkurze do SŠ a různých zařízení, besedy s pracovníky různých oborů

- **vyhledává, třídí a využívá informace**

- vedou ke schopnosti kritického zhodnocení informací, jejich ověřování z různých zdrojů (informace z masmédií, knih,...)

vyučovací metody + postupy

- práce s textem
- získávání informací z médií

- **na základě pochopení, propojení a systematizace informací je efektivně využívá v praktickém životě**

- zadávají úkoly spojené s praxí

vyučovací metody + postupy

- dramatizace běžných situací s využitím aktuálního učiva
- hra
- projekt (vlastní ochod, pošta,...)

- **operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly**

- dbají na znalost a správné používání symbolů, termínů a znaků („=" v matematice)
- lpí na tom, aby si žák pod symbolem, termínem nebo znakem představovat jeho VÝZNAM

vyučovací metody + postupy

- zapojujeme více smyslů najednou (slova s obrázky, důkaz, porovnávání)
- dramatizace a didaktická hra

▪ **uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí**

- učitelé využívají mezipředmětových vztahů, odvolávají se na učivo z jiných předmětů
- dbají na návaznost učiva
- využívají propojení učiva se skutečným životem

vyučovací metody + postupy

- projektová výuka
- skupinová výuka
- beseda, diskuse

▪ **na základě souvislostí si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy**

- učí žáky utvářet si na základě získaných informací a vztahů mezi nimi vlastní názor
- učí žáky si vlastní názor umět obhájit, správně argumentovat
- učí žáky, že každý názor musí být podložen fakty

vyučovací metody + postupy

- kritické myšlení
- učení v životních situacích
- práce s médii
- referáty a jejich prezentace
- besedy s odborníky, návštěvy výstav, institucí,...
- výukové programy
- diskuse
- dramatizace (přidělené role)

▪ **samostatně pozoruje a experimentuje**

- učitelé často demonstrují, nechávají žáky samostatně uvažovat nad předvedeným

vyučovací metody + postupy

- metody názorně-demonstrační
- napodobování
- dramatizace
- samostatná práce

▪ **porovnává a kriticky posuzuje získané výsledky**

- učitelé získané výsledky nejdříve zpracovávají sami a ukazují to žákům, postupně jim nechávají stále větší díl práce

vyučovací metody + postupy

- vysvětlování
- diskuse
- skupinová výuka

▪ **vyvozuje závěry pro využití v budoucnosti**

- spojují učivo s praxí

vyučovací metody + postupy

- exkurze
- besedy s odborníky
- demonstrace
- projektová výuka
- výuka v životních situacích

▪ **poznává smysl a cíl učení**

- motivují žáky (úspěchy jiných lidí, uplatnění na pracovním trhu)
- spojují učivo s praxí

vyučovací metody + postupy

- rozhovor, beseda
- diskuse
- učení v životních situacích
- výuka dramatem
- projektová výuka

▪ **má pozitivní vztah k učení**

- dopřávají pocit úspěšnosti, chválí žáky, hodnotí jejich práci

vyučovací metody + postupy

- individualizovaná
- skupinová
- referáty na vybrané zajímavé téma, které si žák sám vybral

▪ **posoudí vlastní pokrok, určí překážky a problémy bránící učení a naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit**

- nechávají žáky sebehodnotit
- vedou žáka k samostatnosti
- pomáhají žákovi hledat metody učení pro něho vhodné

vyučovací metody + postupy

- rozhovor
- samostatná práce
- týmová práce
- individuální pohovor s žákem
- individualizovaná výuka

▪ **kriticky zhodnotí a diskutuje o výsledcích svého učení**

- vedou žáky k tomu, aby se při neúspěchu nevzdávali a pokusili se zdokonalit

vyučovací metody + postupy

- samostatná práce
- individualizovaná
- individuální
- rozhovor
- příklady úspěšných lidí, kteří překonali překážky

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

▪ **formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu**

- vedou žáky k samostatnému myšlení, učí základy logiky, učí vhodně interpretovat hlavní myšlenku, učí uspořádat informace do systému, naučí reprodukovat uloženou informaci, aby uměl vysvětlit složitá fakta, jednotlivosti vyjadřují v obecnější podobě, učí žáky odlišit podstatné od vedlejšího

vyučovací metody + postupy

-kritické myšlení, rozhovor, diskuse

▪ **vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném projevu**

- učí vhodnou formou zaznamenat své myšlenky do náležitého projevu (styl, pravopis), seřadit je a uspořádat v logickém sledu, učí získané informace zpracovat a prezentovat, rozvíjí slovní zásobu, informace zpracují do smysluplné vlastní podoby

vyučovací metody + postupy

- práce s textem, výuka podporovaná počítačem, samostatná práce, skupinová práce, projekt - Baroko a my

▪ **vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v ústním projevu**

- vedou žáky ke srozumitelnému a pečlivému vyslovování a pečlivému vyjadřování myšlenky, vedou žáky ke kultuře řeči, učí je vyjadřovat se vlastními slovy, učí vhodně pokládat otázky, vedou k rozvoji slovní zásoby o nové pojmy, vedou k zapamatování mluveného

vyučovací metody + postupy

- diskuse, rozhovor, beseda, návštěva knihovny, soutěže

▪ **naslouchá promluvám druhých lidí**

- učí žáky naslouchat, učí nezasahovat do repliky mluvčího a nechat mluvčího dokončit myšlenku, nezkreslovat fakta a názory druhých

vyučovací metody + postupy

- skupinová práce, didaktické hry, inscenační metody

▪ **snaží se porozumět druhým lidem**

- učíme projevit známky zaujetí, vedeme je k toleranci, učíme vstřícně komunikovat se svým okolím, kultivovaně se domlouvat a vyjednávat, vstupovat do kontaktů s druhými lidmi, orientovat se na kladné stránky osobnosti, navzájem se respektovat a komunikovat mezi sebou, nerozumí-li, požádá o pomoc

vyučovací metody + postupy

- vysvětlování, řešení problémů, diskuse

▪ **vhodně na ně reaguje**

- učí dávat najevo svá rozhodnutí s přihlédnutím k pravidlům etiky, učí respektovat názory druhých a vedou je k diplomacii, znát svá práva a nebát se na ně upozorňovat

vyučovací metody + postupy

- diskuse, dramatizace, komunitní kruh

▪ **účinně se zapojuje do diskuse**

- učí rozpoznat, identifikovat problém a jeho podstatu, vést k možnému řešení problému, aplikovat zákony a pravidla na jiné skutečnosti, postihovat výběr a vhodnost zvolených metod

vyučovací metody + postupy

- myšlenkové mapy, dramatizace, inscenační metody, skupinová výuka

▪ **obhajuje svůj názor**

- učí vhodně argumentovat, ujasňovat problém, analyzovat problém, jeho formulaci a argumentaci, učí žáka uvědomovat si vlastní cenu a reálné životní cíle

vyučovací metody + postupy

-problémové vyučování, vysvětlování, kritické myšlení

▪ **vhodně argumentuje**

- učí se znát svá práva a nebát se na ně upozornit, vést žáka k sebereflexi a kritickému zhodnocení výsledků své práce

vyučovací metody + postupy

- projektová výuka, skupinová práce, samostatná práce

▪ **rozumí různým typům textů a záznamů**

- učí žáky čtenářským dovednostem, seznámí žáky s různými texty (umělecké, odborné, publicistické ...), vedou je k systematické práci s nimi a orientaci v nich, napíše osnovu textu, výtah, shrne nejdůležitější, dokáže emocionálně a esteticky vnímat slovesná umělecká díla

vyučovací metody + postupy

- práce různou strukturou textů, práce s učebnicí, s příručkami ...

▪ **rozumí různým typům obrazových materiálů**

- rozvíjí vizuální přemýšlení (grafy, mapy, diagramy, přehledy), vedou k tomu, aby se žák uměl vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky

vyučovací metody + postupy

- metody názorně demonstrační

▪ **rozumí různým typům běžně užívaných gest**

- učí je vzájemné nonverbální komunikaci, učí reagovat na pocity druhého

vyučovací metody + postupy

- dramatizace, didaktické hry

▪ **rozumí různým typům zvuků**

- učí rozlišovat různé typy zvuků, jasně dávat najevo svůj souhlas a nesouhlas, svoje zaujetí

vyučovací metody + postupy

-dramatizace, didaktické hry

▪ **rozumí různým typům jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich a reaguje na ně**

- seznamují s těmito typy informačních prostředků, učí je vhodně si tyto prostředky vybírat a aplikovat pro zadaný úkol, učí informace zpracovat a prezentovat, vyvodit obecné informace, klasifikovat jejich důležitost, vést si efektivně svoji vlastní dokumentaci

vyučovací metody + postupy

- samostatná práce, práce s médii, PC, projektové vyučování

▪ **tvořivě je využívá ke svému rozvoji a aktivnímu zapojení se do společenského dění**

- učí využívat teoretických poznatků v praxi, učí tyto dovednosti využívat k vytváření vztahů vedoucích ke zhodnocení sociálního a společenského chování

vyučovací metody + postupy

-diskuse, rozhovor, projev, přednáška, dramatizace

▪ **využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem**

- učí hledat, získávat a využívat informace z celého světa a prezentovat výsledky své práce, pružně reagovat na rozvoj informačních a komunikačních technologií, rozpoznat manipulaci a reagovat na ni

vyučovací metody + postupy

- práce s PC, multimediální výuka

▪ **využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi**

- učí navazovat kontakty v celém světě, které jsou přínosné a obohacující, učí komunikovat v cizím jazyce, používat komunikativní dovednosti k dalšímu studiu v osobním a profesním životě

vyučovací metody + postupy

- diskuse, beseda, slovní metody, práce s textem

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

▪ **vnímá nejružnější problémové situace ve škole i mimo ni**

- seznamují s obecně platnými normami (kritérii), učí rozpoznat problém jako překážku k dosažení cíle

vyučovací metody + postupy

- práce s textem, pozorování, diskuse, skupinová práce, dramatické hry, brainstorming, kritické myšlení

▪ **vyhledá informace vhodné k řešení problému**

- seznamují s možnostmi získávání informací, vedou k rozpoznání a správnému výběru základních a podstatných informací, učí třídít informace na obecně platné, použitelné (aplikovatelné) do širších souvislostí, učí zapomínat nepodstatné a používat podstatné

vyučovací metody + postupy

- práce s PC, didaktická technika, práce s textem, projektové vyučování, skupinová práce, rozhovor, myšlenkové mapy

▪ **rozpozná a pochopí problém**

- učí rozlišit nesoulad s normou nebo rozpoznat a pojmenovat překážku, vedou k přemýšlení o následcích neřešeného problému

vyučovací metody + postupy

- rozhovor, diskuse, situační hry, komunitní kruh

▪ **přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách**

- učí rozpoznat příčiny problémů, seznamují s efektem "motýlího křídla"

vyučovací metody + postupy

- všechny formy práce
- brainstorming, diskuse, rozhovor, "problémová pitva"

- **nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky**
- cvičí pozornost, učí zachytit odlišnosti (tabulkou, grafem, schématem)

vyučovací metody + postupy

- Vennovy diagramy, myšlenkové mapy, pozorování, experiment

- **využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení a využívá vlastního úsudku a zkušeností**
- připomínají škálu použitelných postupů, pomáhají vybírat vhodné postupy, vedou ke správné organizaci práce, vedou žáka k samostatnosti, spojují školu s praxí, učí, jak se učit

vyučovací metody + postupy

- samostatná práce, skupinová práce, projekty, řešení životních situací, simulační hry, dramatizace, domácí úkoly

- **nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému i prohra může být dobrá volba**
- podporují zdravé sebevědomí, nešetří chválou, vhodně motivují, učí žáky používat správné strategie, respektují žákův názor a rozhodnutí

vyučovací metody + postupy

- didaktické hry, soutěže, rozhovor, komunitní kruh, kritické myšlení, situační hry

- **samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení (viz využívá získané vědomosti atd.)**
- učí pracovat samostatně, učí správně rozhodnout o postupu řešení, vedou k rozpoznání a vyhodnocení efektivnosti postupu řešení

vyučovací metody + postupy

- samostatná práce, skupinová práce, projekty, výklad, rozhovor, diskuse, experiment

- **ověřuje prakticky správnost řešení problému**
- vedou k provádění zkoušky správnosti řešení (dosazením, přenosem do konkrétní situace), umožňují kontrolovanou chybu (metoda pokusu a omylu)

vyučovací metody + postupy

- práce s textem, komunitní kruh, experiment, rozhovor, diskuse, média

- **sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů**
- učí sebereflexi, sebehodnocení a sebekritice, vedou k zaznamenávání sebehodnocení, učí přijímat vnější hodnocení

vyučovací metody + postupy

- skupinová práce, rozhovor, diskuse, diagnostické texty, výukové programy na PC

- **kriticky myslí**
- vedou ke zvažování kladů a záporů, snaží se při výuce respektovat Bloomovu taxonomii, vychází ze známého, přidávají neznámé a uhladí (evokace, uvědomění si, reflexe)

vyučovací metody + postupy

- práce s textem, různé metody kritického myšlení, týmová práce, rozhovor, myšlenkové mapy

▪ **činí uvážlivá rozhodnutí a je schopen obhájit je a uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí**

- učí žáky správně argumentovat, oponovat, vedou k vyslovování názorů ve správnou dobu a správným způsobem, učí žáky svoje rozhodnutí prezentovat, učí chápat i nést důsledky rozhodnutí

vyučovací metody + postupy

- samostatná práce, skupinová práce, rozhovor, projekt, dramatizace

▪ **zhodnotí výsledky svých činů**

- vedou k tomu, aby zaujal ke svým činům správný postoj

vyučovací metody + postupy

- rozhovor, komunitní kruh, diskuse